

12.05.14 Nr. 03/4566.

La Nr. 10/12-14 din 05.05.14

Ministerul Educației

Ministerul Justiției a examinat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative și comunică următoarele.

La art. I, în textul propus pentru art. 20 alin. (6¹) din Legea învățământului, propoziția a doua necesită a fi exclusă, deoarece în conformitate cu art. 1 alin. (2) din Codul penal, acesta din urmă determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele ce se aplică infractorilor.

Totodată, redacția propusă la art. 20 alin. (6¹) din legea în cauză este defectuoasă, deoarece este în măsura să provoace interpretări echivoce ale textului. Astfel, se impune de reanalizat textul, întrucât nu este clar ce presupune termenul „publicarea”, precum și sintagma „pe durata desfășurării acestora”. Or, prin utilizarea termenului de publicare, conform Dicționarului explicativ al limbii române, se subînțelege acțiunea de a face cunoscut unui cerc larg de persoane ceva pe calea tiparului. În legătură cu sintagma „în timpul desfășurării acestora” nu este clar dacă norma se referă la examenele de bacalaureat în general sau la examenul de la disciplina la care au fost publicate subiectele. De asemenea, din conținutul normei nu este clar dacă răspunderea survine doar pentru publicarea subiectelor sau și pentru publicarea soluțiilor. În același timp, nu este clar de ce să fie sancționată fapta privind publicarea subiectelor pe durata desfășurării examenelor, dar nu și cea de pînă la începerea acestora.

Concluzionăm, că în redacția actuală, norma vine în contradicție cu cerințele de calitate ale normei de drept, între altele cele ale accesibilității și previzibilității.

Referindu-se la calitatea normei de drept, în Hotărîrea nr.26 din 23 noiembrie 2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art.63 din Codul de procedură penală, Curtea Constituțională a statuat că „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție.”

În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului „legea trebuie să fie accesibilă persoanei în cauză și să fie previzibilă sub aspectul consecințelor sale” (a se vedea și Hotărîrea Amann împotriva Elveției, art.50). În

sensul Convenției, o normă juridică trebuie să îndeplinească două condiții suplimentare: să fie accesibilă oricărei persoane, lucru care se realizează, de regulă, prin publicare; să fie enunțată cu claritate, astfel încât orice persoană să poată, în mod rezonabil, să își conformeze conduita cunoscând consecințele juridice ale faptelor sale. Această ultimă condiție nu este îndeplinită, spre exemplu, atunci când norma legală nu prevede cu suficientă claritate condițiile în care autoritățile statale pot să ia o anumită măsură, precum și mijloacele de verificare a îndeplinirii condițiilor. În lipsa unor garanții procedurale, simpla existență fizică a normei legale nu este suficientă pentru a fi calificată drept lege, în sensul Convenției.

Astfel, pentru a satisface exigența previzibilității prevederilor legale, legea trebuie să fie redactată în termenele suficient de clare și precise, care să permită corelarea acțiunilor autorităților publice cu exigențele legii și să definească în mod clar domeniul conduitei interzise și consecințele nerespectării normei legale.

Viceministru

Nicolae EȘANU